

získá vasal pozemek, jemuž ve prospěch léna byla uložena služebnost, nesmí tím budoucí vasal utrpět ztrátu, stejně jako nesmí ztratit současný emphyteuta, když jeho pán nabude sloužícího pozemku, takže se i zde podle lh. neměl zrušující účinek konfuse vůbec připustit).

Tak to rovněž činí všechny novověké zákoníky od pruského Landrechtu (I, 22, §§ 52—54), sas. o. z. (§ 594), přes čl. 694. Code civil. podle dříve vládnoucí interpretace a přes ABGB (§ 526) až k § 889 říš. něm. zákoníka a čl. 739 švýc. civ. zák.

Ad. 3. lze poznamenat, že řím. právo nemluvílo sice o možnosti založení, nýbrž jen o trvání služebnosti, když jeden z pozemků patřil určité osobě zcela, druhý z části (D. 8, 1, 8, § 1, D. 8, 3, 27), že však by se bylo dalo i v řím. právu orig. založení takové částečně vl. sl. odůvodnit, kdyby se toho byla cítila potřeba (co může trvati, může i nově vzniknouti). Z moder. práv něm. obč. zákoník má o tom výslovný předpis, jehož pomocí se obchází zákaz původní vlast. služ. jak ukáží v odst. I., 4 a) na konci.

Je jisto, že volání po uzákonění vlast. služ., u nás jako ve Švýcarsku a kdekoli jinde, vyplynulo z prakt. potřeby. Ta je nepochybná, jak se na tom teď už všichni vynikající právníci shodují. Už Ihering na str. 492 X. svazku Jahrb. für die Dogm. praví: Praktický podnět k tomu (založení vl. sl.) může být velmi naléhavý. Představme si jen případ, že vlastník dvou pozemků A a B, jež jsou tak položeny, že z A lze dosáhnouti veř. cesty či řeky jen přes B, chce zastaviti pozemek B. Nedá-li vložit na B už napřed ve prospěch A oprávnění cesty, pak ovšem, dojde-li k prodeji pozemku B (myslí se v exekuci), kupitel nemusí tuto trpět. Pro obecné právo tvoří tento případ téměř nepřekročitelnou překážku, neboť dokud oba pozemky jsou v těchže rukou, nemůže vlastník služebnost uvést v život, a protože tato neexistuje v době, kdy zást. věřitel pozemek prodává, přechází pozemek na kupitele neobtěžen. Nic tu nezbyvá jiného než nastoupiti za tím účelem cestu obligační, zavázati totiž věřitele že převezme do prodejních podmínek zřízení služebn. Snad by řím. juristé byli připustili samo zastavení deductā, resp. deductā servitute, což by jim bylo sloužilo jen ke cti.

Krčmář mluví o vlast. služebn. (Věcné pr. str. 249), poukazuje »na důležitý význam opatření«, kterým se pečuje, aby v době, kdy objekty, které si navzájem slouží, jsou ve vlastnictví jedné osoby, byla zřízením služebnosti upravena tato služba pro případ, že by se octly ve vlastnictví osob různých.

Ehrenzweig (I. 2, str. 337) praví v podstatě totéž: Společný vlastník upravuje takto »vorsorglich« (preventivně) sousedské poměry pro případ budoucího zcizení.

Kohler brojí proti mínění, vlast. služ. zneuznávajícímu: Věty odpuzující scholastiky! A jak to? Někdo má dva pozemky, z nichž jeden je obtížen poživacím právem. Obdrží od poživatele právo vložit naň pozemk. služebnost, jež snad má velký význam pro budoucí vztahy sousedních pozemků, nemůže to však učiniti, ježto právní logika tomu nechce!

Huber dokazuje praktickou důležitost vlast. služ. na desítkách stran svého pojednání (zejména mluví o důležitosti wechselseitiger Kottage-Dienstbarkeiten — vzájemných služebn. domovních).

Nemusíme ostatně pro příklady choditi tak daleko. Představme si jen případ, který uvádí Koban. Pozemek A má sice na severu přístup k veř. cestě (nezbytnou

cestu nelze požadovati), od vily, ležící v jeho jv. cípu, lze se však dostat do města mnohem rychleji přes sousední pozemek B. Dále postrádá pozemek A studně, zatím co zcela blízko hranic na pozemku B je vydatná cisterna. Dokud jsou oba pozemky v rukou téhož vlastníka, nečiní celý poměr obtíž — oba pozemky mohou si sloužit na základě uspořádání společným vlastníkem a zřízení služebnosti (jednak cesty, jednak odběru vody a stezky k prameni) je zdánlivě bezdůvodné, ježto vlastník může pozemků užívati mocí svého vlast. práva libovolným způsobem. Její praktický význam se však ukáže, jakmile bude jedna z nemovitostí zcizena. Jaká výhoda, když v tomže okamžiku již tu jsou jasně uspořádané poměry služebnosti, jež umožňují snadné obhospodařování! Neuznáme-li instituci vlast. služ., bylo by nutno zřizovati obě servituty až v okamžiku zcizení. Tu však je známo z praxe, že laik často myslí, že statek bude prodán v onom hospodářském stavu, v jakém se nacházel, dokud byl v rukou společného vlastníka, kde si oba pozemky fakticky sloužily, a nechápe, že ten faktický stav musí dostat právní základnu, nemá-li zaniknouti. Z toho vznikají zdoluhavé a těžké právní spory. (Pokračování.)

Pravda o lužických Srbech.

V těchto dnech Svaz Společností přátel Lužice dal tisku k dispozici pamětní spis o situaci lužických Srbů v dnešním Německu, který byl poslán radě Svazu národů. Pamětní spis vzbudil pozornost široké světové veřejnosti a podle došlých zpráv německá vláda činí všechny možné kroky, aby zabránila projednávání tohoto memoranda na světovém fóru. Chce nadále klamati svět slovy a proto povolala k sobě zástupce lužických Srbů, aby jim prostřednictvím okresního hejtmana v Budyšině tlumočila stanovisko vlády.

V prohlášení se výslovně praví, že lužičtí Srbové mají též práva jako Němci. Charakteristická je zejména věta, že ve školství nestane se žádná změna. Vláda prohlašuje, že není lužické otázky a že lužičtí Srbové nejsou potlačeným národem.

V zájmu spravedlnosti žádáme německou vládu, aby nastoupila důkaz pravdy a odpověděla na tyto otázky:

1. Kolik mají lužičtí Srbové škol s luž. vyučovacím jazykem? (Ani jednu!) Kolik mají lužičtí Srbové škol, kde se učí čtení, psaní, náboženství a zpěvu v lužickém jazyku? (Několik, a to pouze v Sasku!)
2. Kolik německých učitelů je na školách v území lužickém, jak tito učitelé, kteří neznají jazyka dětí, mohou konat svoji povinnost? Proč lužičtí učitelé jsou překládáni do německých krajů, když je silný nedostatek lužických učitelů? Kolik těchto lužických učitelů je v německém území? Kolik lužických duchovních je v německém území zatím co v kostele ve značném počtu lužických míst je mluveno k lidu jen německy?
3. Proč v poslední době v překládání lužických učitelů do německého území se pokračuje, když vláda neutlačuje luž. Srby? Proč přeložení na př. mimo jiné, učitelé Jan Měškank a Filip Jakubaš? (Pozn. red. První byl náčelníkem Svazu luž. sokolstva, druhý starostou sokol. župy Čišinského.) Proč celé řadě luž. učitelů dána nucená dovolená?
4. Proč numerus clausus na učitelských ústavech platí i pro lužické Srby, když je nedostatek luž. učitelů? Proč nebylo vyhověno žádosti Jednoty luž. učitelstva, aby luž. studentům bylo dovoleno studovat na učitelských ústavech? Několika studentům zabráněno věnovat se učitelskému povolání tím, že, ačkoliv dobře kvalifikováni, nepřijati. Proč do katolických vesnic lužických jsou dávání evangeličtí němečtí učitelé? Jak tito učitelé mohou vyučovat náboženství? To budí pohoršení a nespokojenost lidu. Proč odstranění lužičtí školští inspektoři a místo nich jmenování Němci?
5. Proč úředním zákrokem odstranění pracovníci ze soukromých podniků luž. Srbů, z tiskárny a banky? Jaké byly důvody pro zatčení šesti lužických Srbů, když po něko-

likanedřním věznění tito propuštění na svobodu proto, že nemohlo se jim nic dokázat? Proč tito postižení, nevinně věznění, musí ještě platit stravné za dobu ztrávenou ve vazbě?

6. Proč nesmí se odstranění pracovníci vrátit do svých bývalých zaměstnání, když jim nic nedokázáno? Proč jsou vystaveni se svými rodinami bídě a trpkému osudu? Proč učitel, který měl svolení ministerstva, aby vedl dětskou prázdninovou lužickou kolonii v Čechách je nyní pronásledován a poslán do pence?
7. Proč »poměry« bylo donuceno lužické sokolstvo rozpustití svoji organizaci? Proč většina lužických spolků dnes je ve své činnosti ohrožena? Proč lid mlčí a je zakřiknut, když není utlačován?
8. Proč vláda nevyhověla Národní radě lužické a nevyřídila ani neodpověděla na její memorandum z roku 1931, kde jsou shrauty všechny lužické požadavky?

Dnes lužičtí Srbové nemohou mluvit a proto přátelé Lužice považují za svoji povinnost informovati světskou veřejnost o tom, jak lužičtí Srbové žijí. Tvrzení o tom, že někdo z lužických Srbů nebo ze řad jejich přátel chtěl nebo chce odtrhnouti Lužici od Německa, je směšné. Lužičtí Srbové jsou loyálními občany Německa. Přátelé Lužice stojí na mírových smlouvách, jsou v řadách protirevišních a proto nemá tvrzení německé vlády jiného cíle než zmásti světovou veřejnost, že postup proti lužickým pracovníkům je motivován činy státu nepřátelskými. K tomu však je třeba důkazů, aby svět mohl uznat tyto důvody. Slovanstvu nejedná se o nic jiného, než aby lužickým Srbům byl nejen zaručen, ale také umožněn svobodný kulturní a sociální vývoj, aby lužičtí Srbové byli uznáni německou vládou národem a poskytnuta jim všechna menšinová práva, kterých požívají německé menšiny ve druhých státech.

Očekáváme od Rady svazu národů i od zástupců Malé dohody a Polska, že se ujme otázky lužické, která svým vývojem spěje do rozhodného stadia. Nelze mlčet, když celý národ nemá ani nejmenších práv. — Nemáme obav z nastoupeného boje a věříme, že »Pravda zvítězí«.

Vlad. Zmeškal.

Z E D N E

Valná hromada sboru notářů pražského obvodu svolána jest na den 22. října t. r. do hotelu »Paříž« v důsledku usnesení předešlé valné schůze sboru toho, dle něhož zvolena byla zvláštní devítičlenná komise za tím účelem, aby jednak připravila návrh na založení záručního fondu při notářských komorách, jednak aby se uradila o tom, jakým způsobem má být přistoupeno ke krytí škody, způsobené úřadováním notáře Ladislava Kučery v Rychnově nad Kněžnou.

Komise tato po několika poradách usnesla se na návrhu, který předložila notářské komoře pražské a tato prozkoumajši návrh tento předloží jej na den 22. října t. r. svolané valné schůzi sboru. Poněvadž jedná se o otázku velice důležitou, lze očekávat, že tentokráte dostaví se všichni notáři tohoto sboru notářského.

Soudní komisařství. Mnozí se stížnosti notářů do projednávání pozůstalosti stranami samotnými. V poslední době téměř každá větší pozůstalost projednává se prostřednictvím právních zástupců písemně, takže notářům zbývá projednatí pozůstalosti jen zcela nepatrné, za něž odměny nekryjí ani režii, kterou má notář se soudním komisařstvím. Stěžováno si bylo i do mnohých referentů soudních, že nedodržují ustanovení § 29, dle něhož notářům v místech, kde je sborový soud, musí být svěřeny veškeré úkony nesporného řízení, uvedené v § 183 n. ř. z r. 1855. Dotyční referenti totiž vzdor výslovnému tomuto ustanovení sami sepisují nebo přijímají od jiných právních zástupců k tomu nikterak oprávněných sepsané úmrtní zápisy na soud, sami prohlašují poslední pořízení, a to i při pozůstalostech milionových, čímž poškozují náš stav. Za tou příčinou bylo usneseno podat stížnost na ministerstvo spravedlnosti a dožadovati se nápravy.

Navázání styků s notáři států slovanských. U příležitosti I. sjezdu států slovanských v Bratislavě v září t. r. konaném, navázali čeští kolegové styky s kolegy slovanskými, zejména chorvatskými, slovinskými a polskými a dojednali spolu, aby kanaly se přípravné práce ku sjezdu notářů všech států slovanských. Bylo poukazováno k tomu, že bude záhodno, aby příslušníci cizích států slovanských i našeho se-

stavili právní normy našeho stavu se týkající, jak co organizace podmínek jmenování přípravy, skládání zkoušek, tak i co do působnosti notářů a aby provedeno bylo srovnání různých těchto zákonodárství za účelem vypracování jednotného notářského řádu.

Notářská komora pražská zvolila k tomu cíli zvláštní komisi s právem kooptace, zejména našeho dorostu notářského. Od této akce mnoho si slibujeme, neboť jen tak lze docílit, aby notářská listina doznala přístupu do cizích států, aby příznána jí byla plná věrohodnost a připuštěna byla jako exekuční titul. Poukazujeme v tom ohledu na článek »Notářská listina ve styku mezistátním« od Dra Čulíka, který vyšel v Právním Obzoru dne 1. září 1933 číslo 13.

Vedení seznamů konkursních a vyrovnacích správců u pražských krajských soudů. Podle výnosu prezidia vrchního soudu v Praze ze dne 7. července 1933 Pres. 23.153-8/33 konala se dne 25. září t. r. v prezidiu krajského soudu civilního v Praze porada zástupců krajského soudu civilního v Praze, krajského soudu obchodního v Praze, advokátní komory a notářské komory v Praze za účelem odstranění nesrovnalostí v pořadí konkursních a vyrovnacích správců, a bylo při ní dosaženo této dohody:

1. Krajský soud civilní v Praze a krajský soud obchodní v Praze povede každý zvlášť jedno vyhotovení společného seznamu konkursních správců, advokátů a notářů a bude pokračovati v tom pořadí, ke kterému sám dospěl. Totéž platí o otázce seznamu vyrovnacích správců, advokátů a notářů.

2. Pořadí řídí se při správcích konkursních i vyrovnacích dle doby zápisu do seznamu advokátů resp. jmenování notářem a krajský soud obchodní v Praze svůj dosavadní abecední seznam vyrovnacích správců, advokátů a notářů nahradí seznamem dle § 4 vlád. nař. č. 115/31 sb. z. a nař. a bude pak také vyrovnací správce ustanovovati podle téže zásady jako správce konkursní.

3. V jednotlivých případech rozhodne každý soud samostatně o ustanovení správce a o otázce, zda se má v konkrétním případě dle § 16 cit. vlád. nařízení uchýlit od stanoveného pořadí z důvodu jakéhokoli, při čemž projevono mínění, že rozhodnutí otázky té přísluší jedině senátu a nikoli soudní správě.

Spolek čl. notářů odbor »PRAHA«

dovoluje si Vás zvát na

PŘÁTELSKÝ VEČER,

který se bude konati dne 21. října 1933 v radničním sále v II. patře Obecního domu v Praze II. o 7. hod. večerní.

Společná večere.

Tanec při jazz-hudbě.

Abyste mohli být objednan dostatečný počet večerí, žádáme zdvořile, abyste laskavě oznámil do 19. října 1933 účast svoji a přivedených hostů na adresu: tajemnice notářské komory pí. Julie Vojtková, Praha II., Žitná 4b. — Couvert 25 Kč.

Za odbor »PRAHA« spolku čl. notářů

V ý b o r.

POZVÁNÍ

k mimořádné valné hromadě sboru notářů obvodu sborových soudů v Praze, Jičíně, Klatovech, Kutné Hoře, Mladé Boleslavi, Pisku, Plzni a Táboře, která konati se bude

v neděli dne 22. října 1933

o 10. hod. dopolední v hotelu »Paříž« v Praze I., Ul. u Obecního domu 4 n. (v přízemí vlevo, zelený sál).

P o ř a d j e d n á n í :

1. Zpráva a návrh komise, zvolené předešlou valnou schůzí sboru, ohledně založení záručního fondu.
2. Návrh notářské komory v Praze na zvýšení ročního komorního příspěvku o 1.200.— Kč.
3. Volné návrhy.

P o z n á m k a : § 4 jedn. řádu: Sbor může se platně usnášeti pouze v tom případě, je-li kromě předsedy přítomno ještě alespoň 25 členů.

Jelikož účast při valných schůzích kolegia náleží ku stavovským povinnostem, upozorňují se pp. členové kolegia, že pouze závažná příčina může nedostavení se ke schůzi omluviti.